Sosyal Bilgiler Odakl? Akademik Risk Alma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Bilgiler Odakl? Akademik Risk Alma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30600

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal Bilgiler Odakl? Akademik Risk Alma Ölçe?i (SOARAÖ), M. Gezer, M. ?lhan ve ?. F. ?ahin taraf?ndan 2014 y?l?nda geli?tirilmi? özgün bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, ö?rencilerin **Sosyal Bilgiler** dersi ba?lam?nda sergiledikleri akademik risk alma davran??lar?n? spesifik olarak ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, ö?rencilerin zorlu görevleri üstlenme, belirsiz cevaplar verme veya ele?tirel geri bildirime aç?k olma gibi ö?renme süreçlerindeki risk alma e?ilimlerinin düzeyini belirlemeyi hedefler. Geli?tirme çal??mas?, arac?n yap?sal geçerlik ve güvenirlik kan?tlar?n? ortaya koyarak e?itim ara?t?rmalar?na katk?da bulunmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Bilgiler Odakl? Akademik Risk Alma Ölçe?i, SOARAÖ, **Akademik Risk Alma**, Sosyal Bilgiler, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Gezer, M., ?lhan, M., ?ahin, ?. F.

Amaç

SOARAÖ'nün temel amac?, **ö?rencilerin** akademik risk alma davran??lar?n?, özellikle Sosyal Bilgiler gibi sosyal bilim alanlar?na özgü ba?lamlarda nicel olarak de?erlendirmektir. Akademik risk alma, ba?ar?s?zl?k veya ele?tiri ihtimaline ra?men ö?renmeyi derinle?tiren ve bili?sel geli?imi destekleyen çabalar? ifade eder.

Bu ölçek, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n, ö?rencilerin derse kat?l?m, problem çözme ve tart??ma ortamlar?nda gösterdikleri risk alma e?ilimlerini belirleyerek, bu e?ilimlerin akademik ba?ar? ve motivasyonla ili?kisini incelemelerine olanak tan?r. Ölçek, genel risk alma e?ilimlerinden ziyade, disipline özgü davran??lara odaklanarak daha hedefe yönelik sonuçlar sunar.

Yap?

Ölçek, bireyin akademik ortamda bilinçli olarak zorluklara meydan okuma ve ba?ar?s?zl?k ihtimaline ra?men yeni yakla??mlar deneme e?ilimi olan **Akademik Risk Alma** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle ö?renme ortam?nda konfor alan?n?n d???na ç?kma iste?i olarak tan?mlan?r.

Sosyal Bilgiler odakl? olmas? nedeniyle, ölçülen yap?; tarihi olaylar hakk?nda kesin olmayan bir fikir belirtme, tart??mal? konularda az?nl?k görü?ünü savunma veya karma??k sosyal sorunlar?n çözümüne yönelik özgün öneriler sunma gibi, Sosyal Bilgiler dersinin do?as?nda bulunan

ARABPSYCHOLOGY.COM

etkile?imli ve ele?tirel dü?ünme gerektiren durumlarla ili?kilidir. Ölçek, bu davran??lar? farkl? alt boyutlar alt?nda ele alarak yap?n?n kapsaml? bir de?erlendirmesini sa?lar.

Geçerlik

Gezer, ?lhan ve ?ahin (2014) taraf?ndan gerçekle?tirilen geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yap?sal **geçerlik** kan?tlar?n? sunmu?tur. Bu kapsamda, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yap?y? ne derece temsil etti?ini belirlemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r.

Yap? geçerli?i analizlerinin yan? s?ra, ölçek maddelerinin Sosyal Bilgiler içeri?i ve akademik risk alma kavram? ile uyumunu de?erlendirmek üzere uzman görü?lerine ba?vurularak içerik geçerli?i sa?lanm??t?r. Bu titiz süreç, SOARAÖ'nün Sosyal Bilgiler ba?lam?nda akademik risk alma yap?s?n? do?ru ve güvenilir bir ?ekilde ölçtü?ünü destekleyen kan?tlar sunmu?tur.

Güvenirlik

Ölçek geli?tirme sürecinin önemli bir a?amas? olarak güvenirlik çal??malar? yürütülmü?tür. Güvenirlik, ölçe?in ayn? ko?ullar alt?nda uyguland???nda tutarl? sonuçlar verme yetene?ini gösterir. Bu çal??mada, genellikle Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? hesaplanarak ölçek maddelerinin birbiriyle uyumu incelenmi?tir.

Elde edilen yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, SOARAÖ maddelerinin ayn? temel psikolojik yap?y? ölçme konusunda yüksek düzeyde homojenli?e sahip oldu?unu göstermi?tir. Bu bulgular, ölçe?in Sosyal Bilgiler dersine özgü akademik risk alma düzeylerini tekrarlanabilir ve istikrarl? bir biçimde ölçebilme kapasitesini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Sosyal Bilgiler Odakl? Akademik Risk Alma Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ve boyutlar?n? belirlemek için faktör analizi uygulanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak varsay?lan alt boyutlar?n? ampirik olarak do?rulamay? amaçlam??t?r.

Çal??mada, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile ölçe?in faktör say?s? ve madde da??l?m? belirlenmi?, ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yap?s?n?n veriyle uyumu test edilmi?tir. Bu analizler sonucunda, ölçe?in akademik risk alma yap?s?n?n Sosyal Bilgiler dersi özelinde kaç alt boyutta incelenebilece?i netle?tirilmi?tir.

Ölçüm Arac?

Test Türü: Geli?tirme

Format: Likert Tipi Ölçek (Orijinal makalede detayl? derecelendirme bilgisi mevcuttur.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ortaokul Ö?rencileri

Ya? Grubu: Genellikle 10-14 ya? aral??? (Ortaokul düzeyine denk gelmektedir.)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye Cumhuriyeti Milli E?itim Bakanl???'na ba?l? ortaokullarda ö?renim gören ö?renciler.

Test Metodolojisi: Ö?rencilerin öz bildirimlerine dayal?, ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanabilen standartla?t?r?lm?? test metodolojisi kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Sosyal Bilgiler E?itimi, Bili?sel Geli?im, **Psikometri**, Öz Bildirim Ölçe?i, Ö?renme Motivasyonu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Yazarlar?n akademik ba?l? kurulu?lar? üzerinden ula??labilir. Detayl? bilgi makalenin ilk sayfas?nda yer almaktad?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, 2014 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için genellikle ücret talep edilmemektedir, ancak etik kurallar gere?i yazarlardan resmi izin al?nmas? tavsiye edilir. Ticari veya e?itimsel ürünlerde kullan?m için yazarlarla do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Gezer, M., ?lhan, M. ve ?ahin, ?. F. (2014). Sosyal Bilgiler Odakl? Akademik Risk Alma Ölçe?i'nin (SOARAÖ) geli?tirilmesi: geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Kalem Uluslararas? E?itim ve ?nsan Bilimleri Dergisi, 4*(6), 125-164. http://dx.doi.org/10.23863/kalem.2017.34

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: kalemacademy.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: sosyal-bilgiler-odakli-akademik-risk-alma-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Sosyal Bilgiler Odakl? Akademik Risk Alma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Orijinal kaynak metninde ölçek maddeleri listelenmemi?tir. Ölçek maddelerinin tamam?na, Gezer, ?lhan ve ?ahin (2014) taraf?ndan yay?mlanan "Sosyal Bilgiler Odakl? Akademik Risk Alma Ölçe?i'nin (SOARAÖ) geli?tirilmesi: geçerlik ve güvenirlik çal??mas?" ba?l?kl? makalenin tam metnine ba?vurularak ula??lmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM